VOORSTEL AAN DE RAAD: Raadsvergadering d.d. 21 december 2021

NR.: RI-21-00714

Onderwerp: Toetreding tot de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord	Agendapunt	**8b.**
	Raadsvoorstel-nummer	**2021-78**

Voorstel:

1. Toestemming te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders om als deelnemer toe te treden tot de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord, zoals deze komt te luiden na het vaststellen van het bijgevoegde concept wijzigingsbesluit door de colleges in de regio Limburg-Noord.

Burgemeester en wethouders van Nederweert,
De secretaris, De burgemeester,

drs. J.C.T. (Johan) Bakens B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak

Portefeuillehouder(s)	: Wethouder Dieteren	Afdeling	: Dienstverlening
		Auteur	: N.F.J. Kessels
Datum	: 15 oktober 2021		

Bijlage(n) :
1. Algemene toelichting bij raadsvoorstel
2. Concept wijzigingsbesluit - Modulaire gemeenschappelijke regeling
3. Toelichting Modulaire gemeenschappelijke regeling
4. Regionale begroting BW, MO, B&P
5. Toelichting Regionale begroting BW, MO, B&P
6. Samenwerkingsovereenkomst
7. Toelichting Samenwerkingsovereenkomst

Rapportage bij: Toetreding tot de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord
Raadsvoorstel nr: RI-21-00714
Raadsvergadering d.d. 21 december 2021

Voorstel
1. Toestemming te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders om als deelnemer toe te treden tot de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord, zoals deze komt te luiden na het vaststellen van het bijgevoegde concept wijzigingsbesluit door de colleges in de regio Limburg-Noord.

Inleiding
Voor het beleid op het gebied van de taken beschermd wonen (BW), maatschappelijke opvang (MO) en bemoeizorg & preventie (B&P), welke onderdeel zijn van de Wmo 2015, werken de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten al geruime tijd samen. De Regiovisie bijzondere doelgroepen 2017-2020 vormt de basis voor het regionaal beleid en het proces rond de doordecentralisatie. Deze visie ligt in lijn met het landelijke advies van de commissie toekomst beschermd wonen (commissie Dannenberg) 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis'. Vanwege de vertraging in de landelijke besluitvorming betreffende de doordecentralisatie is deze visie met een jaar verlengd. Er wordt op dit moment gewerkt aan een vernieuwde regiovisie die het eerste kwartaal 2022 aan de 14 colleges en gemeenteraden wordt voorgelegd.

De huidige regionale samenwerkingsafspraken zijn vastgelegd in het Convenant Beschermd wonen en opvang gemeenten Noord- en Midden-Limburg 2020-2021. De afspraken lopen tot en met 31-12-2021. Per 1-1-2022 gaan de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten deze taken gezamenlijk uitvoeren vanuit een nieuwe regionale samenwerking, gebaseerd op de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) die in juni 2020 door de VNG is vastgesteld. De NvO geldt als een landelijke leidraad voor regionale samenwerking, zowel voor jeugd als voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Historisch overzicht waarop uw raad geïnformeerd is:
- De recente raadsinformatieavond van 7 december 2021;
- RIV-21-00585 d.d. 14 juli 2021;
- De digitale informatie-avond voor raad en Wmo-adviesraad op 22 maart 2021;
- RIV-20-00487 d.d. 27 november 2020.

Beoogd effect
Het aangaan van een regionale samenwerking om de ondersteuning aan inwoners met complexe problematiek te waarborgen.

Argumenten

1.1 Voor uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst is toetreding tot een gemeenschappelijke regeling noodzakelijk.
De samenwerkingsovereenkomst - die het college aangaat per 1-1-2022 - heeft als doel om de continuïteit van voorzieningen voor BW, MO en B&P voor inwoners met complexe problematiek, en de regionale aanpak van de doelgroep te waarborgen. De afspraken doen recht aan de gezamenlijke belangen, uitgangspunten en kernwaarden die de 14 colleges eerder hebben vastgesteld. Om de gestelde doelen te kunnen verwezenlijken worden in de SOK afspraken gemaakt over visie en beleidsvorming, de inspanningsverplichting en (individuele en gezamenlijke) verantwoordelijkheden van gemeenten, en de financiële solidariteit (zie ook ter informatie bijlage 1, §1 en de SOK, bijlage 6). Voor uitvoering van de SOK wordt een GR noodzakelijk geacht.

1.2 Door de taak van de coördinatie van de toegang en de regie op het beleidsproces te beleggen bij de MGR, vindt er regionale sturing plaats op de kwaliteit van de toegang en het versterken van de lokale sociale basis.
Voorgesteld wordt om de taken inzake BW, MO en B&P die de gemeenten regionaal willen laten uitvoeren, te beleggen bij het samenwerkingsverband de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Sociaal Domein Limburg-Noord (hierna: MGR). De taken omvatten: contractmanagement, inkoop, monitoring en financieel beheer. Hiertoe behoort ook het opstellen van de formele begroting BW, MO B&P op basis van de raming die de colleges de MGR meegeven en de coördinatie van het beleids- en toegangsproces. De MGR zorgt ook voor het betalen van de regionale zorgkosten aan de aanbieders. Het opstellen van beleid op het gebied van BW, MO en B&P blijft bij de gemeenten. De stemverhouding binnen de MGR wordt toegelicht in bijlage 1, §2.
Om de taken te laten uitvoeren door de MGR is het nodig voor deze taken per 1 januari 2022 een tweede module toe te voegen aan de MGR, en de Midden-Limburgse gemeenten per 1 januari 2022 toe te laten treden tot de MGR. Voor de volledige tekst van de regeling MGR sociaal domein Noord- en Midden-Limburg verwijzen wij u kortheidshalve naar bijlage 2.

1.3 Uw raad dient toestemming te verlenen voor gemeenschappelijke regelingen die tussen colleges worden getroffen.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is hierover opgenomen dat toestemming daarbij alleen kan worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

- Onder strijd met het recht kan worden verstaan strijd met de wet (waaronder de Grondwet, wetten in formele zin en lagere regelgeving het recht van de Europese Unie en een ieder verbindende verdragsbepalingen) en de algemene rechtsbeginselen. Van strijd met de wet is in deze samenwerking ons inziens geen sprake.
- Van strijd met het algemeen belang kan sprake zijn wanneer uw raad van oordeel zou zijn dat er zwaarwegende argumenten bestaan op grond waarvan samenwerking met de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg ten aanzien van beschermd wonen, bemoeizorg en preventie ondoelmatig zou zijn. Daarbij geldt dat deze beoordeling door de raad, gelet op de eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van onze taken en bevoegdheden, terughoudend dient te worden toegepast. Ons inziens bevordert deze samenwerking de doelmatigheid van de ondersteuning aan deze doelgroep. Daarnaast wordt ook vanuit het Rijk en de VNG (mede gelet op de Norm voor Opdrachtgeverschap) samenwerking op dit terrein door gemeenten in de regio gestimuleerd, juist vanwege de meerwaarde daarvan voor inwoners, zorgaanbieders en het algehele functioneren van het zorglandschap.

Kanttekeningen

1. De huidige budgetten in de begroting kunnen niet toereikend blijken als gevolg van bijvoorbeeld een toename verstrekte indicaties BW.

Vanwege de lokale indicatiestellingen is het niet ondenkbaar dat het regionale totale volume van indicaties wijzigt. De opdracht die de MGR krijgt voor het opstellen van de regionale begroting kent echter een aantal maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de in de laatste jaren behaalde kostenbesparingen op het gebied van BW, MO en B&P niet verloren gaan. Welke maatregelen dat zijn, staat beschreven in bijlage 1, §3.

2. De uitstroom uit beschermd wonen is mede afhankelijk van het aantal beschikbare woonplekken.

Indien er onvoldoende woonplekken beschikbaar zijn, bestaat de kans dat de kosten voor beschermd wonen toenemen omdat er minder uitstroom mogelijk is. We proberen voor meer woonplekken te zorgen door samen te werken met woningcorporaties en zorgaanbieders. Dit doen we onder andere via het Matchingspunt in Midden-Limburg. Afspraken over wonen en zorg en beschikbare woningen voor het Matchingspunt zijn in Nederweert al opgenomen in de lokale prestatieafspraken tussen gemeenten en woningcorporaties.

3. Toekomstige landelijke ontwikkelingen kunnen van invloed worden op de samenwerking.

Er zijn een aantal landelijke ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de regionale samenwerking. Dit betreft onder andere de invoering van het woonplaatsbeginsel voor beschermd wonen. Het is nog onduidelijk wanneer dit ingevoerd gaat worden en welke uitwerking dit precies heeft voor de regionale samenwerking in Noord- en Midden-Limburg. We volgen deze ontwikkelingen op de voet en bespreken dit ook op regionaal niveau.

4. Eén of meerdere colleges of gemeenteraden kunnen niet akkoord gaan met de voorgestelde besluiten.

In geval één of meerdere colleges of raden niet akkoord gaan, is er een noodscenario geschetst. Dit noodscenario voorziet in een tijdelijke oplossing en geeft tijd om zaken aan te passen zodat de afspraken wel door alle 14 colleges en raden kunnen worden vastgesteld. Het instellen van het noodscenario is een college-bevoegdheid. Dit kan met terugwerkende kracht waardoor de zorgcontinuïteit wordt geborgd. Bovendien wordt dan de vastgelopen samenwerking vlot getrokken door toepassing van het VNG-escalatiemodel.

Uitvoering

- De projectleider wordt op de hoogte gesteld van het besluit van uw raad.
- Na behandeling door uw raad beslist het college in januari 2022 om (bij toestemming) daadwerkelijk de samenwerking aan te gaan en toe te treden tot de MGR c.q. de mandaten voor de MGR te regelen, danwel (bij geen toestemming) het noodscenario in werking te laten treden.
- Als de start van de samenwerking duidelijk is, start de MGR met de werving van een procesregisseur en een coördinator toegang BW.

Communicatie en participatie

- De inhoud van de voorstellen inclusief de bijlagen is besproken en door alle aanwezigen positief ontvangen tijdens de BC Wmo van 22 september j.l.

- Het Wmo-Platform is in haar vergaderingen op 20 september en 8 november j.l. geïnformeerd over de voornemens tot deze nieuwe regionale samenwerking en heeft schriftelijk de SOK en een toelichting ontvangen.

Financiële gevolgen
Naast de afspraken over de wijze waarop de taken worden georganiseerd, maken we ook nieuwe financiële afspraken. Tot nu toe ontving de gemeente Venlo als centrumgemeente de middelen. In principe ontvangt iedere gemeente vanaf 2023, op basis van een 10-jarig ingroeipad, een rijksbijdrage voor beschermd wonen. Dit is nog afhankelijk van landelijke besluitvorming. Uitgangspunt is dat elke gemeente vanaf 2022 de rijksbijdrage voor BW, MO en B&P en de eigen bijdragen van beschermd wonen aan de MGR afstaat, ten behoeve van de regionale zorgkosten en regionale taken.

De verdeling van het saldo (inkomsten) zal wel in de lokale begroting worden opgenomen evenals de lokale zorg- en toegangskosten en de investeringen in de lokale sociale basis. Voor de gemeente Nederweert betekent dit het volgende:

Geraamde inkomsten uit verdeling saldo 2022:	+ € 449.002,-
Geraamde uitgaven lokale zorg- en toegangskosten 2022:	- € 94.190,-
Saldo *(ten behoeve van de o.a. de lokale sociale basis 2022 en risico's)*	+ € 354.812,-

Momenteel staat het saldo als PM-post in de begroting. Het positieve saldo zal in de eerste berap van 2022 worden meegenomen.

Ten aanzien van de regionale conceptbegroting BW, MO en B&P (bijlage 4) geldt het volgende:
1. De conceptbegroting die nu wordt meegestuurd kan in de laatste maanden op het onderdeel BW-inkomsten en uitgaven wijzigen. Wij verwachten dat er dan duidelijkheid is over de definitieve uitname van WLZ-cliënten.
2. De conceptbegroting zal na besluitvorming als opdracht aan de MGR worden gezonden. Het AB van de MGR verwerkt deze conceptbegroting vervolgens in een definitie begrotingswijziging van de MGR en legt deze voor zienswijze voor aan de gemeenteraden. Dit zal niet eerder dan in het eerste kwartaal van 2022 plaatsvinden.

Bijlagen
1. Algemene toelichting bij raadsvoorstel
2. Concept wijzigingsbesluit - Modulaire gemeenschappelijke regeling
3. Toelichting Modulaire gemeenschappelijke regeling
4. Concept Regionale begroting BW, MO, B&P
5. Toelichting Regionale begroting BW, MO, B&P
6. Samenwerkingsovereenkomst
7. Toelichting Samenwerkingsovereenkomst

Concept raadsbesluit

De raad van de gemeente Nederweert

Gezien het voorstel nr. 2021-78 van het college van burgemeester en wethouders d.d. 15 oktober 2021;

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr);

Besluit

1. Toestemming te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders om als deelnemer toe te treden tot de Modulaire gemeenschappelijke regeling sociaal domein Limburg-Noord, zoals deze komt te luiden na het vaststellen van het bijgevoegde concept wijzigingsbesluit door de colleges in de regio Limburg-Noord.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 december 2021,

De raadsgriffier,	De voorzitter,
drs. E.G. (Esther) Schrier	B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak